

Súd: Okresný súd Považská Bystrica
Spisová značka: 6Em/2/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3722201651
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 04. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Mišúnová
ECLI: ECLI:SK:OSPB:2023:3722201651.3

Uznesenie

Okresný súd Považská Bystrica vo veci výkonu rozhodnutia o úprave styku matky s maloletým T. R., nar. XX.XX.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, pracovisko Púchov, dieťa matky Y. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. W. XXX, Č. G., zastúpenej JUDr. Martinou Kočíkovou, advokátkou so sídlom Kapitulská 26, Trnava a otca Y. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. V. XX/XX, I. G., zastúpeného JUDr. Darinou Kučerovou, advokátkou so sídlom Železničná 90/12, Považská Bystrica o návrhu matky na výkon rozhodnutia - uznesenia Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 28.04.2022, č. k. 17CoPno/1/2022 - 305 takto

rozhodol:

I. Súd návrh matky na nariadenie výkonu rozhodnutia z a m i e t a.

II. Žiaden z účastníkov nemá n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka maloletého sa podaným návrhom domáhala výkonu rozhodnutia - uznesenia Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 28.04.2022, č. k. 17CoPno/1/2022 - 305, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie, v zmysle ktorého „do právoplatného skončenia konania o úpravu práv a povinností rodičov na čas po rozvode k maloletým deťom R. - T. H. Q., vedeného na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 4P/20/2020 a na Krajskom súde Trenčín pod sp. zn. 17CoP/20/2022, je matka maloletých detí oprávnená stretávať sa s maloletým T., nar. XX.XX.XXXX a mal. Q., nar. XX.XX.XXXX každý druhý, tretí a štvrtý víkend v mesiaci od piatku 17.00 hod. do nedele 18.00 hod. a každú stredu od 16.00 hod. do 19.00 hod. Matka si prevezme maloleté deti pred bydliskom otca a po skončení styku deti otcovi na tomto mieste odovzdá“. Uviedla, že mal. T. je otcom podnecovaný k tomu, aby sa s matkou nestretol. Manipuluje ním. Otec jej neumožňuje kontakt so synom. Otec, pri odovzdávaní dieťaťa, ak je prítomný svedok (napr. kolízny opatrovník alebo psychológ pán J.), len povie T. „že ak nechce ísť s matkou, tak nemusí“ a hneď v tom momente začne matke rozprávať, že prečo syna núti, čo je to za matku, že nekoná v záujme detí, že deti už pri nej dosť trpeli a pod. a pri tomto všetkom drží T. za ruku a ten sa pozerá len na neho. Ak sa matka snaží komunikovať s T. a napríklad sa ho snaží nejako zaujať, tak sa T. najskôr pozrie na otca a až potom keď mu otec prikývne alebo niečo povie, tak odpovie. Často sa stáva, že ak príde matka v stanovených časoch sama, otec T. ani neprivedie a povie jej, že T. nechce ísť s ňou. Zo strany otca ide o vedomú a účelovú manipuláciu s deťmi, ktorá spočíva v tom, že síce deťom nepovie, aby s ňou nechceli byť, ale postupne im vysvetľuje, ako ich ona chce uniesť, aká je zlá, že to, že zvýšila hlas ak neposlúchali, že je to týranie, že nemusia s ňou chodiť ak nechcú, že on bude robiť len veci, ktoré oni chcú, kupuje im veci, ktoré deti vždy chceli, pred nimi rozpráva o nej ako o tej, ktorá deťom len ubližovala. Matka sa ohradila voči tvrdeniam otca, že syna niekedy bila alebo že by ho bili jej rodičia. Uviedla, že otec nenavštívil psychológa s cieľom ako syna motivovať k tomu, aby sa prestal, aj keď nedôvodne obávať tráviť čas s ňou, ako postupovať v prípade keď príde pre T., čo robiť ak T. prejavuje strach a nezaujímal sa o to, čo by T. pomohlo.

2. Otec poprel, že by syna manipuloval. Uvedol, že rešpektuje vôľu mal. T. a nenúti ho ísť do prostredia, kde mu bolo ubližované. V záujme maloletého nie je toho času styk realizovať aj vzhľadom na odborné vyjadrenie psychológa. Návrh považoval za nedôvodný a nevidí žiaden dôvod, aby mal byť pokutovaný, prípadne, aby boli deti odňaté z jeho starostlivosti. Matka podľa otca svoje záujmy povyšuje nad záujmy detí. Psychológ J. už zorganizoval dve stretnutia, maloletú matka ani na jedno z týchto stretnutí nedoviedla. Otec T. doviedol. Po stretnutiach nastali u neho psychické problémy, sám tento pracovník sa presvedčil, že maloletý pred matkou uteká, schováva sa, nechce sa s ňou stretnúť z dôvodu, ako sa k nemu a k jeho sestre správala počas pobytu v ČR. T. má podľa otca panický strach z matky.

3. Kolízny opatrovník uviedol, že medzi rodičmi vzniká trvalo napätie vo veci starostlivosti o výchovu o deti. Rodičia sami nedokážu vyriešiť situáciu v prospech maloletých detí. Ďalej uviedol, že bola zahájená poradensko - psychologická pomoc prostredníctvom Referátu poradensko - psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, ktorá mala byť zameraná na utváranie a upevňovanie vzťahov medzi rodičmi, usmernenie ohľadom ich spoločnej zodpovednosti za výchovu a vývin maloletých detí, odstraňovanie všetkých negatívnych vplyvov medzi rodičmi a riešenie situácie v prospech maloletých detí. Ďalej kolízny opatrovník uviedol, že otec odmietol spoluprácu z dôvodu nedôvery voči Referátu poradensko - psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica. Na základe nepriaznivej situácie bola rodina dňa 26.05.2022 zaradená do realizácie programu prostredníctvom akreditovaného subjektu. Psychologická pomoc mala trvať do novembra 2022.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením obsahu spisu, najmä čestného vyhlásenia zo dňa 20.5. 2022, správy T.. Š., klinickej psychologičky zo dňa 21.6.2022 a zo dňa 03.01.2023, Správy zo dňa 19.05.2022 z poradensko - psychologického procesu, správ zo dňa 21.06.2022, písomných dohôd medzi rodičmi zo dňa 25.12.2021, 07.01.2022, 14.01.2022, 21.01.2022, 28.01.2022, 11.02.2022, 18.02.2022, 25.02.2022, 04.03.2022, 18.03.2022, 25.03.2022, 07.04.2022, 15.04.2022, 29.04.2022, oznámení policajného zoru ČR a SR zo dňa 17.08.2021, 01.09.2021, 06.04.2022, 10.04.2022, 28.12.2021, 05.03.2022, 20.04.2022, 12.06.2022, 11.04.2022, 14.02.2022, oznámenia Materskej školy I. G. zo dňa 31.08.2022, prepisu SMS správ medzi rodičmi, priebežnej správy Familiám, o.z. zo dňa 12.08.2022, správy Familiám, o.z. zo dňa 10.10.2022 nájomnej zmluvy zo dňa 19.06.2022, odpovede L.. T. V. zo dňa 17.10.2022, pripojeného spisu Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 4P/28/2020- najmä uznesenia Krajského súdu v Trenčíne č. k. 17CoPno/1/2022 - 305 zo dňa 28.04.2022, rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 17CoP/20/2022 - 594 zo dňa 16.3.2023, zápisnice z pojednávania zo dňa 20.12.2021, znaleckého posudku L.. T. V., L.. č. 34/2020 a zistil nasledovný skutočný stav veci:

5. Okresný súd Považská Bystrica zo dňa 20.12.2021, č. k. 4P/28/2020 - 251, manželstvo Y. R.H. H. Y. R. rozviedol, maloleté deti T., nar. XX.XX.XXXX a Q., nar. XX.XX.XXXX zveril na čas po rozvode do osobnej starostlivosti otca s tým, že zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok budú oprávnení obaja rodičia. Matke uložil povinnosť prispievať na výživu mal. T. sumou 120,- eur mesačne a na výživu mal. Q. sumou 100,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca maloletých, od právoplatnosti rozsudku. Zároveň súd upravil styk matky s maloletými deťmi, a to každý druhý, tretí a štvrtý týždeň v mesiaci od štvrtku 17.00 hod. do nedele 17.00 hod. s tým, že matka si obe deti vo štvrtok o 17.00 hod. prevezme pred bydliskom otca a v nedeľu o 17.00 hod. obe deti pred bydliskom otcovi odovzdá s tým, že v čase úpravy styku s maloletými deťmi je matka povinná zabezpečiť účasť mal. T. na školskej dochádzke a mal. Q. na predškolskej dochádzke. Zároveň súd v ods. V., VI., VII. a VIII. upravil styk matky s maloletými deťmi vo vianočnom období, novoročnom období a počas letných prázdnin. Súd taktiež uložil rodičom a maloletým deťom výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti podrobiť sa psychologickému poradenstvu na Referáte poradensko- psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica v rozsahu 120 hodín v intervaloch, termínoch a na mieste podľa určenia daného subjektu za účelom zlepšenia vzájomnej komunikácie medzi rodičmi, s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku. Voči citovanému rozsudku bolo podané odvolanie.

6. Uznesením zo dňa 28.04.2022, č. k. 17CoPno/1/2022 - 305 Krajský súd v Trenčíne, nariadil neodkladné opatrenie, na základe ktorého do právoplatného skončenia konania o úpravu práv a povinností rodičov na čas po rozvode k maloletým deťom R. - T. H. Q., vedenom na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 4P/20/2020 a na Krajskom súde v Trenčíne pod sp. zn. 17CoP/20/2022, je matka maloletých detí oprávnená stretávať sa s maloletým T. a maloletou Q. každý druhý, tretí a štvrtý víkend v mesiaci od piatku 17.00 hod. do nedele 18.00 hod. a každú stredu od 16.00 hod. do 19.00 hod.

Matka si prevezme maloleté deti pred bydliskom otca a po skončení styku deti otcovi na tomto mieste odovzdá a otec je povinný deti na styk pripraviť a maloleté deti matke pred začatím styku odovzdať.

7. Rozsudkom č. k. 17CoP/20/2022 - 594 zo dňa 16.03.2023 Krajský súd v Trenčíne, citovaný rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch II. až VIII. o úprave práv a povinností rodičov na čas po rozvode k maloletým deťom zmenil tak, že zveril maloletého T., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca a maloletú Q., nar. XX.XX.XXXX zveril do osobnej starostlivosti matky s tým, že právo zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok majú obaja rodičia. Matke uložil povinnosť platiť na výživu maloletého T., nar. XX.XX.XXXX sumu 120,- eur mesačne a otcovi uložil povinnosť platiť na výživu maloletej Q., nar. XX.XX.XXXX sumu 100,- eur mesačne. Ďalej krajský súd upravil styk otca s maloletou Q. a styk matky s maloletým T.. Konkrétne upravil styk matky s maloletým T. tak, že matka je oprávnená stretávať sa s maloletým T. do konca mesiaca máj 2023, v sobotu v nepárnom týždni od 09.00 hod. do 18.00 hod. a počnúc mesiacom jún 2023, s výnimkou letných prázdnin a vianočného a novoročného obdobia, každý nepárny týždeň od piatku 18.00 hod. do nedele 18.00 hod., kedy v sobotu v nepárnom týždni do konca mesiaca máj 2023 o 09.00 hod. a ďalej od mesiaca jún 2023 v piatok o 18.00 hod. otec maloletého matke odovzdá pred jej bydliskom a po skončení styku, v období do konca mesiaca máj 2023 v sobotu o 18.00 hod. a ďalej od mesiaca jún 2023 v nedeľu o 18.00 hod., matka maloletého otcovi odovzdá pred jeho bydliskom. Matka je oprávnená stretávať sa s maloletým T. každý rok počas letných prázdnin vždy od 16.07 od 18.00 hod. do 01.08. do 09.00 hod. a od 16.08. od 18.00 hod. do 31.08. do 18.00 hod., kedy otec vždy v prvý deň styku v týchto mesiacoch o 18.00 hod. maloletého odovzdá matke pred jej bydliskom a po skončení styku v týchto mesiacoch (01.08. o 09.00 hod. a 31.08. o 18.00 hod.) matka maloletého odovzdá otcovi pred jeho bydliskom, s výnimkou, ak 31.08. v roku pripadne na piatok v nepárnom týždni, kedy ďalej pokračuje styk matky s maloletým ako počas bežného roka. Matka je oprávnená stretávať sa s maloletým T. každý nepárny rok od 24.12. od 09.00 hod. do 30.12. do 18.00 hod., v párnom roku od 31.12. od 09.00 hod. do 06.01. nasledujúceho roka do 18.00 hod., kedy otec maloletého odovzdá matke pred jej bydliskom, vždy o 09.00 hod. v prvý deň styku a po skončení styku vždy o 18.00 hod. matka maloletého odovzdá otcovi pred jeho bydliskom. Obom rodičom uložil povinnosť deti na styk s druhým rodičom riadne pripraviť a styk dieťaťa s druhým rodičom umožniť.

8. Zo správy zo dňa 19.05.2022 z poradensko - psychologického procesu vyplýva, že vzťah medzi rodičmi je aktuálne zahŕňajúci nedoriešenými a pretrvávajúcimi konfliktami, ktorých najhlavnejším centrom sú maloleté deti. Rodičom bola ponúknutá možnosť spísania dohody o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom, ktorá v tomto smere mohla byť nápomocná v zmysle úpravy styku podľa požadovanej dohody oboch rodičov, čo mohlo viesť do následného zlepšenia vzťahov medzi rodičmi. Pani R. bola tejto dohode naklonená, avšak pán R. túto dohodu zamietol a bol za doterajší súdom nariadený čas styku. Počas realizácie výchovného opatrenia p. R. odmietol spoluprácu z dôvodu nedôvery voči referátu poradensko - psychologických služieb, ktorá je podľa jeho slov na strane matky. Na základe tejto skutočnosti ukončili spoluprácu a realizáciu výchovného opatrenia. Zo správy ďalej vyplýva, že z dôvodu vyhrotenej konfliktnéj situácie možno predpokladať, že u dieťaťa z dlhodobejšieho hľadiska môže nastať riziko odmietavého postoja k obom rodičom, z dôvodu dlhodobej a stupňujúcej konfrontácie s vnútorným zmätkom a vonkajšími tlakmi. Maloleté deti by tak mohli byť postavené do pozície protichodných informácií a emócií, s nepriamo vyslovenými požiadavkami k lojalite (výber jedného rodiča). Prostredníctvom správania a konania zo strany rodičov možno predpokladať, že maloleté deti, predovšetkým mal. T., by sa tak mohol pokúšať vymaniť z tohto konfliktu, čo by bolo pre neho jednoduchšie držať sa jedným rodičom a tým mať tak jeho prijatie. Maloletý by sa tak nemusel neustále vystavovať konfliktu, v ktorom by bol tlačенý do pozície zodpovedného za to, ako bude rodina fungovať (či chce/nechce byť s tatom alebo s mamou). Maloleté deti tak podľa referátu poradensko - psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny potrebujú psychologickú odbornú pomoc poskytnutú pre deti a samotných rodičov, v záujme zlepšenia kvality života, podpory vzťahov a väzieb nevyhnutných pre zdravé fungovanie rodiny.

9. Z správ vypracovaných T.. L. J. z Familiam, o.z. vyplýva, že rodina R. bola zapojená do programu s cieľom zabezpečiť prostredníctvom využitia odborných metód prispôsobenie sa novovzniknutej situácii, resp. zabezpečiť adekvátnu pomoc rodine/dieťaťu/ v ohrození. T.. J. uvádza, že matka sa na stretnutia dostaví, no mal. T. omieľa vyjsť z domu a stretnúť sa s ňou. T.. J. uviedol, že vzhľadom na vývinové potreby detí je v záujme ich zdravého psychosociálneho vývinu, aby bol ich kontakt s rodičmi obnovený, bol pravidelný a častejší. Zároveň ale uviedol, že výkon rozhodnutia má na psychiku detí vždy negatívny a traumatizujúci vplyv. Ďalej uviedol, že je potrebná edukácia rodičov o vhodnej komunikácii

a výchovnom pôsobení vo vzťahu k obom deťom. Je dôležité, aby odkomunikovali deťom, že návštevu druhého rodiča nijako neublížia ich vzťahu. Obaja rodičia by mali vyzdvihnúť dobré vlastnosti toho druhého, pretože na tom závisí identita detí a ich následný vývoj a psychický rast. V snahe eliminovať konflikt by mali rodičia vyhľadať odborníka - psychológa či párového terapeuta.

XX. T. T. Š., klinická psychologička v správe zo dňa 3.1.2023 uviedla, že vo februári 2022 žiadala o psychologickú starostlivosť mal. T. jeho otec pre odmietavý postoj k matke a vyjadrenia, že by radšej zomrel. Prvé stretnutie sa konalo 28.04.2022 a dňa 30.05.2022. Realizovala psychologické vyšetrenie mal. T. zamerané na prežívanie porozvodovej starostlivosti, prítomnosť stresorov, ich vplyvu na dieťa a odolnosť dieťaťa voči stresujúcim faktorom. Na základe nálezov bolo dieťa prevzaté do starostlivosti psychologickú ambulancie, nakoľko psychologickým vyšetrením bolo zistené, že v rámci porozvodovej starostlivosti maloleté dieťa nemá dostatočne saturovanú potrebu bezpečia a istoty a necíti sa byť primerane rešpektované. V čase realizácie vyšetrenia malo vyvíjajúci postoj k stretnutiam s mamou a u dieťaťa boli prítomné výrazné stresové reakcie v súvislosti so stresormi a zdrojmi zneistenia v anamnéze (rozchod rodičov, odsťahovanie sa matky aj s deťmi na Moravu, prerušenie kontaktu s otcom, prevzatie detí od matky za asistencie polície a vyjadrenia dieťaťa o diskomforte v prostredí matky). Po prevzatí si správy z vyšetrenia sa otec na dohodnuté stretnutia s dieťaťom nedostavil. Dňa 05.10.2022 otec opätovne kontaktoval psychologickú ambulanciu so žiadosťou o psychologickú pomoc pre T.Á., pričom uviedol, že počas leta sa mu podarilo syna zastabilizovať. T. bol istejší, ale od obdobia, kedy mal. Q. zostala v starostlivosti matky, sa u T. začala opätovne prejavovať neistota, zostal vyľakaný a ťažšie zaspáva, v noci sa budieva zo sna, máva zlé sny, obsahom ktorých je strach, že ho matka zoberie od otca. Matka s poskytovaním psychologickú starostlivosť pre mal. T. nesúhlasila. Poskytovanie psychologickú starostlivosť bolo preto ukončené. Podľa vyjadrenia T. Š. je potrebné pracovať s oboma rodičmi na ich rodičovskom vzťahu ohľadom starostlivosti o deti tak, aby boli schopné pre svoje dieťa, napriek rozvodu, svojou komunikáciou a správaním vytvárať bezpečné a rešpektujúce prostredie, pretože inak sa T. nebude môcť zbaviť svojho strachu a môže vzniknúť riziko emočného zneužívania dieťaťa v boji rodičov o dieťa, čo už sa aj pravdepodobne deje. Zároveň čo do núteného styku maloletého s matkou uviedla, že pokiaľ sa nezohľadnia vyššie uvedené skutočnosti a rodičia nebudú spoločne pracovať na odstránení stresových faktorov, tak naďalej budú pretrvávajúť ťažkosti na strane dieťaťa, ktoré môžu mať negatívny vplyv na jeho ďalší vývoj a vzťahy.

11. Zo znaleckého posudku č. 34/2020 vypracovaného L. T. V., L., znalkyňou z odboru Psychológia, odvetvie Klinická psychológia detí, Klinická psychológia dospelých, Poradenská psychológia vypracovaného v rámci konania sp. zn. 4P/28/2020 vyplýva, že deformácie vo vzťahoch medzi rodičmi významne vyplývajú na vývin hlavne u mal. T. a odrážajú sa negatívne na jeho psychickom vývine. Rodinný koncept T. je nestabilný. Za rodinu podvedome považuje otca, kde je otec najdôležitejšou a najkompetentnejšou (sila, moc) postavou. Pretrvávajú u neho aj koncept kompletnej pôvodnej rodiny (obaja rodičia a obidve deti), kde je on v bližšom vzťahu k otcovi a sestre. Preferuje svojho otca, praje si jeho blízkosť, náklonnosť, obdarovávanie. Mal. T. na rozdiel od svojho vyjadrenia pri výpovedi na súde dňa 02.02.2021 (v tom čase boli obidve mal. deti u otca), bol pri príchode aj pri odchode v čase psychologického vyšetrenia (prišiel s matkou a starými rodičmi z je strany z ČR a s nimi tam aj odchádzal) evidentne v destabilizovanom stave (nepokojný, plačlivý, negativistický, odmietal ísť s matkou a starými rodičmi zo strany matky, utiekal sa k otcovi, nechcel od neho odísť). Deti majú k matke pozitívny vzťah, aj keď u mal. T. s istými ambivalenciami a preferenciou otca. Obidve deti preferovali blízkosť otca, hlavne mal. T.. Otec je pre neho prirodzený mužský identifikačný vzor pre jeho zdravú chlapčenskú/mužskú identitu, preto je intenzívny pravidelný kontakt mal. s otcom pre správny vývin maloletého potrebný. Zistené vzťahové disharmónie medzi rodičmi maloletých sú prejavom ich rodičovskej nezrelosti a aktuálnej destabilizácie ich psychiky. Uvedené je prekážkou konštruktívneho fungovania akejkoľvek úpravy práv a povinností rodičov k maloletým deťom po rozchode rodičov. Ich vzájomné antagonistické nastavenie a vzájomne kritický postoj so spochybňovaním ich charakteru a výchovného prostredia ohrozuje zdravý osobnostný vývin maloletých a komplikuje/ sťažuje obidvom rodičom výchovu a starostlivosť o spoločné maloleté deti. Vzhľadom na vyššie uvedené výsledky vyšetrenia u obidvoch rodičov a obidvoch maloletých detí, hlavne maloletého T., psychický stav maloletej Q. je tohto času stabilizovaný, by obidvaja rodičia mali urýchlene, dobrovoľne alebo na základe výchovného opatrenia absolvovať minimálne pol roka trvajúci intenzívny kurz rodičovskej terapie a poradenstva so silnou individuálnou zložkou (kurz zodpovedného rodičovstva).

12. Podľa § 376 ods. 1 zákona č. 161/2015 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len ako CMP), ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

13. Podľa § 377 ods. 1 CMP, súd rozhodne o nariadení výkonu rozhodnutia alebo o zamietnutí návrhu na nariadenie výkonu rozhodnutia do šiestich mesiacov od začatia konania.

14. Podľa § 3 ods. 1 až 5 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 207/2016 Z. z., ktorou sa upravujú podrobnosti výkonu rozhodnutia vo veciach maloletého (ďalej len vyhlášky MS SR č. 207/2016 Z. z.), (1) Súd po podaní návrhu na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 zákona) alebo po začatí konania, ktoré sa začína bez návrhu (§ 376 ods. 2 zákona), pred vydaním uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia zisťuje, či sa povinný podrobuje rozhodnutiu a či existujú ospravedlniteľné dôvody, pre ktoré sa povinný nemôže podrobovať rozhodnutiu. (2) Pri zisťovaní existencie ospravedlniteľných dôvodov podľa odseku 1 súd zohľadňuje najmä správanie sa povinného pri plnení povinností a správanie sa oprávneného pri realizácii práv vyplývajúcich z rozhodnutia, ako aj správanie sa a názor maloletého. (3) Ak súd zistí, že možno existujúce ospravedlniteľné dôvody podľa odseku 1 odstrániť a plnenie rozhodnutia dosiahnuť účasťou na sociálnom poradenstve, psychologickom poradenstve alebo na inom odbornom poradenstve, povinnosť podrobiť sa poradenstvu možno nariadiť neodkladným opatrením. Neodkladné opatrenie podľa prvej vety možno nariadiť po predchádzajúcom posúdení vhodnosti a predpokladaného času trvania neodkladného opatrenia osobou, u ktorej sa má poradenstvo vykonať. (4) Ak súd požiadava v konaní o výkone rozhodnutia príslušný orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately o preverenie dôvodov nesplnenia povinnosti uloženej rozhodnutím súdu, príslušný orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vypracuje na požiadanie súdu správu, ktorá má náležitosti uvedené v § 5 písm. a) až d) vyhlášky. Ak bola ako súčasť vykonávaných opatrení podľa osobitného predpisu navrhnutá mediácia ako odborná metóda na uľahčenie riešenia konfliktných situácií v rodine, správa podľa prvej vety obsahuje aj informáciu o mediácii. (5) Ak súd zistí až po vydaní uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia, že existujú ospravedlniteľné dôvody podľa odseku 1, súd nepostupuje podľa § 379, 382 a 383 zákona a neuskutoční sa výkon rozhodnutia.

15. Vychádzajúc z obsahu spisu, konanie o výkon rozhodnutia bolo iniciované zo strany matky, ktorá sa domáhala nariadenia výkonu rozhodnutia - uznesenia Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 28.04.2022, č. k. 17CoPno/1/2022 - 305, v časti úpravy jej styku s maloletým T.. Citované rozhodnutie nadobudlo vykonateľnosť dňa 11.05.2022.

16. Vykonateľnosť predmetného rozhodnutia je vlastnosťou, ktorá spočíva v možnosti jeho priamej a bezprostrednej vynútiteľnosti zákonnými prostriedkami. V tejto súvislosti súd poukazuje na článok 8 Dohovoru o právach dieťaťa, z ktorého pre vnútroštátne orgány jednoznačne plynie pozitívny záväzok konať tak, aby umožnili rozvoj preukázaného a existujúceho rodinného puťa. Mali by prijať všetky vhodné opatrenia, ktoré od nich možno vzhľadom na okolnosti toho, ktorého prípadu rozumne očakávať za účelom umožnenia styku rodiča s dieťaťom (viď rozsudok Nutinen c/a Fínsko z 27. júna 2000, ods. 128).

17. Právna úprava vyplývajúca z CMP týkajúca sa výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých v spojení s vyhláškou MS SR č. 207/2016 Z. z. precizuje postup súdu v rámci vykonávacieho konania a zdôrazňuje ochranu maloletého dieťaťa pred ujmou, ktorá by mohla vzniknúť núteným výkonom rozhodnutia, ukladá súdu povinnosť zohľadňovať nielen správanie sa povinného pri plnení povinností, ale aj správanie sa oprávneného pri realizácii práv vyplývajúcich z rozhodnutia, ako aj správanie sa a názor maloletého. Vykonávacie konanie prebieha v jednotlivých fázach, ktoré na seba nadväzujú. Prvou fázou je začatie vykonávacieho konania (§ 376 CMP), a to buď na návrh alebo vydaním uznesenia o začatí konania (ex offo). Druhá fáza, tzv. zisťovacia, spočíva v tom, že súd zisťuje skutočnosti, či sa povinný podrobuje rozhodnutiu a či existujú ospravedlniteľné dôvody, pre ktoré sa povinný nemôže podrobovať rozhodnutiu (§ 3 vyhlášky MS SR č. 207/2016 Z. z.). Treťou fázou je vydanie uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia alebo o zamietnutí návrhu na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 377 CMP). Ak súd nariadil výkon rozhodnutia, konanie prechádza do preventívnej fázy - jedná sa o fakultatívnu fázu, ktorej realizácia závisí od úvahy súdu, okrem výzvy na plnenie, ktorú súd musí vydať. V rámci preventívnej fázy, ktorá predchádza odňatiu, má súd niekoľko možností, ktoré môže využiť kumulatívne alebo jednotlivo - výzva na plnenie, zisťovanie dôvodov neplnenia cez ÚPSVaR, odkázať na stretnutie s mediátorom, pokuta, pozastavenie výplaty. Poslednou piatou fázou je samotné odňatie dieťaťa (§ 384 - § 388 CMP). Nastupuje v prípade, ak preventívna fáza nevedla k dobrovoľnému plneniu, okrem prípadov, ak súd

preventívnu fázu nerealizuje. Vtedy odňatie dieťaťa nastupuje po vydaní uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia.

18. Vo fáze zisťovania, súd skúma, či sa povinný podrobuje rozhodnutiu a či existujú ospravedlniteľné dôvody, pre ktoré sa povinný nemôže podrobovať rozhodnutiu. Povinnosť súdu zisťovať tieto skutočnosti vyplýva z § 3 vyhlášky MS SR č. 207/2016 Z. z. Uvedené ustanovenie sleduje záujem maloletého dieťaťa aj v priebehu vykonávacieho konania. Zároveň sa sleduje aj ochrana povinnej osoby, a to jednak pred šikanóznymi podaniami oprávnenej osoby, ktoré nie sú opodstatnené, ako aj v situáciách, keď povinná osoba nemá faktický vplyv na plnenie, pretože ona si splnila všetky povinnosti smerujúce k plneniu povinnosti, uložené rozhodnutím. Ak súd zistí, že existujú ospravedlniteľné dôvody a predpokladá, že je možné tieto dôvody odstrániť, môže nariadiť neodkladné opatrenie, v ktorom uloží účastníkom, príp. len niektorým určí povinnosť podrobiť sa sociálnemu, psychologickému alebo inému odbornému poradenstvu.

19. V rámci tejto fázy zisťovania však súd bezpochyby skúma aj to, či je rozhodnutie, vo vzťahu ku ktorému sa navrhuje nariadenie výkonu rozhodnutia (tzv. exekučný titul), stále vykonateľným súdnym rozhodnutím, teda, či nebolo medzičasom zmenené, zrušené alebo či nedošlo k jeho zániku.

20. Predovšetkým súd poukazuje na skutočnosť, že toto vykonávacie konanie doposiaľ prebehlo v dvoch fázach, a to fázou začatia vykonávacieho konania na návrh matky (1.fáza) a fázou zisťovania (2. fáza), kedy súd zisťoval skutočnosti, či sa povinný podrobuje rozhodnutiu a či existujú ospravedlniteľné dôvody, pre ktoré sa povinný nemôže podrobovať rozhodnutiu. V danom prípade je zjavné, že v čase podania návrhu matky na nariadenie výkonu rozhodnutia - uznesenia Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 28.04.2022, č. k. 17CoPno/1/2022 - 305, bolo toto rozhodnutie vykonateľné a teda bolo spôsobilým exekučným titulom pre nariadenie výkonu rozhodnutia a tiež pre samotný výkon rozhodnutia. V priebehu konania (dňa 16.03.2023) však Krajský súd v Trenčíne vydal rozsudok, č. k. 17CoP/20/2022 - 594, ktorým meritórnym spôsobom rozhodol o úprave výkonu práv a povinností rodičov Y. H. Y. R. k maloletým deťom T. H. Q. R.. Právoplatnosťou tohto meritórneho rozhodnutia dňa 16.03.2023 došlo k zániku exekučného titulu v tomto konaní - uznesenia Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 28.04.2022, č. k. 17CoPno/1/2022 - 305, ktorého časová platnosť bola obmedzená práve právoplatnosťou meritórneho rozhodnutia.

21. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, keďže exekučný titul, na podklade ktorého sa matka ako oprávnená domáhala výkonu rozhodnutia, zanikol ešte pred jeho nariadením (3. fáza), súdu neostávalo nič iné, než návrh matky zamietnuť. Navyše súd poukazuje na skutočnosť, že v konaní nie je možné pokračovať ani podľa ustanovenia § 390 ods. 2 CMP, keďže toto zákonné ustanovenie sa použitím systematického výkladu, aplikuje až vo fáze konania po nariadení výkonu rozhodnutia (v 3. fáze), teda po právoplatnosti uznesenia súdu o nariadení výkonu rozhodnutia podľa § 377 ods. 1 CMP. Napokon uvedené ustanovenie možno aplikovať len ak došlo k zmene exekučného titulu, ktorá v danom prípade nenastala. Uznesenie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 28.04.2022, č. k. 17CoPno/1/2022 - 305 nebolo zmenené, ale zaniklo uplynutím času.

22. Nad rozsah vyššie uvedených skutočností súd považuje za potrebné uviesť, že bez ohľadu na vykonateľnosť exekučného titulu, nariadeniu výkonu rozhodnutia bránila tiež existencia ospravedlniteľných dôvodov, pre ktoré sa povinný nemôže podrobovať výkonu rozhodnutia. V rámci fázy zisťovania súd z vykonaného dokazovania, ako aj z výsledkov dokazovania v konaní vedenom na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 4P/28/2020 a Krajskom súde pod sp. zn. 17CoP/20/2022, mal za zistené, že mal. T. má bližší vzťah k otcovi, je pre neho vzorom, vyhľadáva jeho blízkosť, očný kontakt. K matke má odmietavý postoj a nechce sa s ňou stretávať. Zo správ T. J. vyplýva, že matka sa na stretnutia dostaví, no mal. T. odmieta vyjsť z domu a stretnúť sa s ňou. Otec tvrdí, že sa T. bojí ísť k matke, máva zlé sny. Znalkyňa L. V. na pojednávaní v konaní sp. zn. 4P/28/2020 uviedla, že podľa jej názoru je T. premiestnením do ČR traumatizovaný. K matke bol (pri psych. vyšetrovaniach) odmietavý, nerešpektoval ju, nechcel s ňou odísť. Rovnako z vyjadrenia psychologičky T. T. Š. vyplýva, že v čase realizácie vyšetrenia mal. T. mal vyhýbavý postoj k stretnutiam s mamou a u dieťaťa boli prítomné výrazné stresové reakcie v súvislosti so stresormi a zdrojmi zneistenia v anamnéze (rozchod rodičov, odsťahovanie sa matky aj s deťmi na Moravu, prerušenie kontaktu s otcom, prevzatie detí od matky za asistencie polície a vyjadrenia dieťaťa o diskomforte v prostredí matky).

23. V aktuálnom stave, v akom sa rodina nachádza (najmä výrazne negatívne vzťahy medzi rodičmi navzájom a odmietavý postoj mal. T. k matke), nie je možné očakávať realizáciu styku matky s mal. T. v zmysle vykonateľného rozhodnutia súdu na dobrovoľnej báze, prirodzene a spontánne tak, ako by prebiehal za situácie, ak by vzťahy v rodine neboli tak vážne narušené, ako je to v tomto prípade, a mal. T. by sa z kontaktu s matkou tešil. Vynucovanie styku matky s mal. T. by negatívne vplývalo na duševný a psychický stav dieťaťa.

24. Vo všeobecnosti platí, že vnútroštátne orgány musia vyvíjať snahu, aby napomohli spolupráci rodičov k výkonu práva styku. Ich povinnosť využiť donucovacie opatrenia však nemôže byť neobmedzená; musia brať ohľad na záujmy, práva a slobody dotknutých osôb a osobitne na najlepší záujem dieťaťa a jeho práva, ktoré mu priznáva článok 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Najlepší záujem dieťaťa môže v závislosti na svojej povahe a závažnosti prevážiť nad záujmom rodiča. Európsky súd v tomto ohľade opakovane konštatoval, že článok 8 v žiadnom prípade neopravňuje rodiča, aby žiadal prijatie takých opatrení, ktoré by poškodzovali zdravie a rozvoj dieťaťa (napr. Fiala proti Českej republike, rozsudok z 18. júla 2006, ods. 96) a použitie donucovacích opatrení za účelom výkonu práva styku je v tejto chúlостivej oblasti nežiaduce; bude odôvodnené iba v prípade zjavne nezákonného konania rodiča, s ktorým dieťa žije (napr. Zavrel proti Českej republike, rozsudok z 18. januára 2007, ods. 52). Ide o prípady, kedy rodič, s ktorým dieťa žije, aktívne bráni styku druhého rodiča s dieťaťom. Iná je situácia, kedy rodič, s ktorým dieťa žije, v styku druhého rodiča s dieťaťom aktívne nebráni, avšak dieťa vyslovene styk odmieta. Osobitne významným je tento aspekt v prípadoch, ak je odmietanie rodiča dieťaťom zapríčinené správaním tohto rodiča, teda ak sa tento rodič nechoval vo vzťahu k dieťaťu vždy vhodne a empaticky (napr. Pedovič proti Českej republike, rozsudok z 18. júla 2006, ods. 112). Podľa Európskeho súdu pre ľudské práva je použitie donucovacích opatrení v takýchto prípadoch kontraproduktívne, a to práve z dôvodu, že môže mať za následok degradáciu vzťahov medzi dieťaťom a neempatickým rodičom (napr. Kapr proti Českej republike, rozhodnutie z 28. marca 2006).

25. Preto pokiaľ nedôjde k aspoň čiastočnej úprave vzťahu T. k matke pozitívnym smerom, pokiaľ T. nebude prítomnosť matky vo svojej blízkosti akceptovať, nie je možné v záujme predchádzania traumatizácie maloletého a stresovým situáciám nariadiť výkon rozhodnutia a žiadať mal. T., aby sa s matkou stretával v zmysle súdneho rozhodnutia. Mal. T.Š. odmieta styk s matkou bez ohľadu na to, či je prítomný otec alebo nie. Nedokáže sám dobrovoľne bez toho, aby bol vystavovaný stresu a strachu tráviť čas s matkou. Na základe vyššie uvedeného súd konštatuje, že v danej veci existuje ospravedlniteľný dôvod, pre ktorý sa otec ako povinný nemôže podrobiť súdному rozhodnutiu o úprave styku. Týmto ospravedlniteľným dôvodom je, že maloletý T. odmieta styk s matkou. Ďalším ospravedlniteľným dôvodom sú vážne narušené vzťahy medzi rodičmi, ktoré sú prekážkou konštruktívneho fungovania akejkoľvek úpravy práv a povinností rodičov k maloletému (maloletým deťom). Ich vzájomné antagonistické nastavenie ohrozuje zdravý osobnostný vývin ich maloletých detí, a to najmä mal. T. (psychický stav mal. Q. je t.č. stabilizovaný), čo skonštatovala znalkyňa vo svojom znaleckom posudku. Za tejto situácie nemožno od povinného (otca) žiadať, aby sa podroboval súdnému výkonu rozhodnutia v tom zmysle, ako žiadala matka.

26. V zmysle záverov znaleckého posudku je nutné, aby sa rodičia podrobili intenzívnemu dlhotrvajúcemu kurzu rodičovskej terapie a poradenstva. Možno tak predpokladať, že sa do budúca jedná o odstrániteľné prekážky. V zmysle § 3 ods.1 až 5 vyhlášky MSSR č. 207/2016 Z.Z. aj v rámci konania o výkon rozhodnutia, je možné formou neodkladného opatrenia nariadiť povinnosť rodičom podrobiť sa sociálno - psychologickému poradenstvu. Toto však už bolo rodičom a deťom nariadené rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 20.12.2021, č. k. 4P/28/2020 - 251 (výrok IX.) formou výchovného opatrenia spočívajúcom v povinnosti podrobiť sa psychologickému poradenstvu na Referáte poradensko - psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica v rozsahu 120 hodín v intervaloch, termínoch a na mieste podľa určenia daného subjektu za účelom zlepšenia vzájomnej komunikácie medzi rodičmi, s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.

27. Realizáciu tohto výchovného opatrenia považuje súd, na základe vykonaného dokazovania v tomto konaní, za nevyhnutnú, nakoľko vyššie uvedený ospravedlniteľný dôvod by ňou mohol byť odstránený. Nariadené odborné psychologické poradenstvo by mohlo splniť ochrannú funkciu a pomôcť zlepšiť schopnosť rodičov navzájom komunikovať a spoločne vychovávať maloleté deti. Každý rodič si musí uvedomiť, že ako vystupuje pred dieťaťom a hovorí, resp. hodnotí druhého rodiča, môže sa mu uvedené

vrátiť v nedôvere vlastných detí. Matka si tiež musí uvedomiť, že je pre deti istým vzorom, miestom, v ktorom deti cítia pocit istoty a bezpečia a jej reakcie a postoje deti kopírujú a v konečnom dôsledku pôsobia na ne či už pozitívne alebo negatívne. Nezávládnutá situácia rodičmi sa odráža aj na psychickom stave detí. Takúto realizáciu už uloženého výchovného opatrenia súd považuje za vhodnú a primeranú pri akceptovaní záujmov maloletých detí (aj ich čo najmenšieho psychického zaťaženia), aby sa v prvom rade rodičia podrobili odbornej pomoci a až po jej úspešnom absolvovaní rodičmi a zastabilizovaní ich vzťahu, následne kooperovali s deťmi, v prípade potreby aj pod odborným vedením (v kombinácii s deťmi), na odstránení odmietavého postoja mal. T. voči matke a obnovení ich vzájomného vzťahu. Celkovým výsledkom poradenstva by mohlo byť zabezpečenie čo najvhodnejšieho bezkonfliktného prostredia v prospech maloletých detí. Zlepšenie komunikácie, zmena postoja a správania sa rodičov by potom mohla mať vplyv aj na riešenie problému odmietania matky mal. T., čo vyplýva aj zo záverov znalkyne L.. V. ako aj psychologičky T.. Š.P., T.. U., Č. T.. J..

28. Pred akýmkoľvek núteným výkonom rozhodnutia (odňatím maloletého) je tak potrebné trvať na splnení už súdom uložených opatrení, ktoré mali viesť k zlepšeniu vzťahov, zmene nepriaznivých postojov a celkovej náprave situácie v rodine. Obaja rodičia však realizáciu týchto opatrení odmietli, keď otec odmietol poradensko - psychologickú pomoc prostredníctvom Referátu poradensko - psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica a matka odmietla poradenstvo pomocou klinickej psychologičky T.. Š.. Ak však rodičia odmietajú tieto tzv. mäkké nástroje, nemožno maloleté deti „trestať“ použitím tvrdého nástroja núteného styku rodiča s dieťaťom, ktorého sa domáha matka návrhom na nariadenie výkonu rozhodnutia, zatiahnuť ich tak do nevyriešeného konfliktu rodičov, a tým negatívne zasiahnuť do prežívania a psychicky maloletých detí.

29. Súd tak uzatvára, že v danom prípade nemožno nariadiť výkon rozhodnutia z dôvodu zániku exekučného titulu ako i z dôvodu existencie ospravedlniteľného dôvodu. Vzhľadom na všetky tieto skutočnosti, súd návrh matky na výkon rozhodnutia, v súlade s § 377 ods. 1 CMP, zamietol

30. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP v spojení s § 373 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia cestou Okresného súdu Považská Bystrica na Krajský súd v Trenčíne v troch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v podanom odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, uvedenie spisovej značky, čo sa ním sleduje a podpis; § 127 ods. 1,2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, a) že neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. a) až h) CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).